

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра українознавства, культури та документознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

А. М. Мартиненко

08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки

бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Організація науково-дослідної діяльності студентів**» для студентів спеціальності **029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа** першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Інформаційна аналітика та PR-діяльність» 2024 року

Розробник: Савонова Г. І., д. філос. н., доцент кафедри українознавства, культури та документознавства

Погоджено

Гарант освітньої програми

Людмила ЧЕРЕДНИК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українознавства, культури та документознавства

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства

Ірина ПЕРЕДЕРІЙ

«28» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>02 «Культура і мистецтво»</u>	Обов'язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
		Семестр
		4-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		14 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		60 год.
Індивідуальна робота		
0 год.		
	Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація науково-дослідницької роботи студентів» є засвоєння теоретичних основ та технологій у предметній області та професійної діяльності здійснення науково-дослідницької роботи студентів у закладі вищої освіти, формування здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях, використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв, використання сучасних прикладних комп'ютерних технологій та програмного забезпечення, мережевих і мобільних технологій для вирішення професійних завдань, здатності аналізувати закономірності розвитку документно-інформаційних потоків та масивів, як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій, здатності проектувати та створювати документно-інформаційні ресурси, продукти та послуги.

Завдання дисципліни спрямовані на формування у студентів таких **компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів інформаційної, бібліотечної та архівної справи і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

СК 1. Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах.

СК 2. Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв.

СК 4. Здатність аналізувати закономірності розвитку, документно-інформаційних потоків та масивів, як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій.

СК 11. Здатність використовувати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організовувати електронні бібліотеки та архіви.

СК 14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Базується на курсах дисциплін «Філософія», «Філософські проблеми інформаційного суспільства».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Виконання вимог освітньо-професійної програми досягається цілеспрямованим і систематичним вивченням основ організації та методики наукової діяльності, системи науково-теоретичних та методологічних проблем процесу пізнання, механізму обрання загальнофілософських і спеціальних методів при відпрацюванні бакалаврської роботи.

Механізм реалізації кінцевої мети, досягнення необхідного рівня сформованості вмінь і знань досягається використанням прогресивних підходів до ведення навчального процесу з дисципліни, сучасних інформаційно-педагогічних технологій навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими програмними результатами навчання:

РН 1. Знати і розуміти наукові засади організації, модернізації та впровадження новітніх технологій в інформаційній, бібліотечній та архівній діяльності.

PH 5. Узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням.

PH 11. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань.

PH 13. Оцінювати результати діяльності та відстоювати прийняті рішення.

PH 14. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов.

PH 15. Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу та співробітництва.

PH 17. Бути відповідальним, забезпечувати ефективну співпрацю в команді.

PH 18. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.

74-81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.

0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Організація науково-дослідної роботи студентів» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять);
- виконання персональних завдань науково-дослідницького характеру з метою розкриття додаткових питань у межах теми практичного заняття;
- підготовка тез та участь у науково-практичній конференції молодих дослідників;
- екзамен, що складається зі стандартизованого письмового тестування й теоретико-практичних завдань, що потребують письмового розкриття для підсумкової оцінки успішності засвоєння студентами навчального матеріалу.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. НАУКА ЯК СПЕЦИФІЧНА СФЕРА ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 1. Наука та її роль у розвитку суспільства.

Наука як сукупність знань. Поняття про науку. Значення науки для розвитку суспільства. Суб'єкти наукової діяльності: дослідник, науковець, вчений, науковий працівник. Об'єктно-предметна база наукових досліджень. Об'єкт як частина об'єктивної реальності. Специфічні закони, закономірності існування об'єктів. Факти, явища, відношення як предмети наукового дослідження.

Практичне заняття №1

Тема 2. Наука як соціальний інститут.

Джерела науки як сфери людської діяльності. Наукові революції. Науково-технічний прогрес: зміст, чинники, залежності. Організація наукової діяльності. Види наукових установ. Наукові кадри. Управління наукою в Україні. Наукознавство як наукова дисципліна: сутність, структура, об'єкт, предмет, міждисциплінарні зв'язки.

Практичне заняття №2

Тема 3. Методологія та методи наукового дослідження.

Поняття методології наукового дослідження. Функції методології. Фундаментальна або філософська методологія, її значення для визначення загальної стратегії дослідження. Уявлення про наукові парадигми.

Поняття наукової теорії, її сутність та структура. Структурні елементи науки. Докази як процес встановлення істинності твердження. Правила і умови доказів та спростувань.

Класифікація методів наукового пізнання. Загальні і специфічні методи наукових досліджень. Типологія методів наукового пізнання. Загальнологічні методи. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів. Основні групи загальнонаукових методів. Конкретнонаукові методи. Правильний вибір методів наукового дослідження.

Практичне заняття №3

Тема 4. Інформаційна база наукового дослідження.

Роль інформації в наукових дослідженнях. Основні джерела наукової інформації, їх класифікація. Наукова преса. Наукові видання. Монографії, підручники та посібники.

Періодичні і неперіодичні видання. Користування законодавчою, нормативно-довідковою та фактографічною інформацією. Пошук та опрацювання наукової інформації.

Бібліографічний пошук у каталогах і картотеках. Поняття статистичних даних. Тип даних. Принципи складання бібліографії.

Практичне заняття №4

Змістовний модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тема 5. Наукова організація дослідного процесу у закладі вищої освіти.

Специфіка наукового дослідження. Результати наукового дослідження.

Національна рамка кваліфікації. Організація наукової роботи у закладі вищої освіти. Науково-дослідна робота студентів як невід'ємний елемент освітнього процесу. Інформаційне забезпечення студентської науково-дослідної діяльності.

Зміст, структура, організація та форми науково-дослідної роботи студентів. Види наукових робіт студентів.

Практичне заняття №5

Тема 6. Зміст та складові науково-дослідного процесу.

Основні стадії науково-дослідного процесу. Схема науково-дослідного процесу. Організаційна, дослідна стадії та стадія узагальнення, апробації та реалізації наукових результатів. Процедура вибору наукової проблеми. Критерії вибору теми. Обґрунтування актуальності теми, визначення її місця у науковій проблемі.

Організація науково-дослідних робіт. Суть та складові планування наукової діяльності. Програма та плани наукового дослідження. Формулювання теми дослідження. Вивчення стану питання і обґрунтування обраного напрямку дослідження. Мета дослідження. Загальні та конкретні завдання дослідження. Вибір методів дослідження. Етапи роботи, календарний план роботи. Попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження. Основи аналітичної обробки результатів моделювання технічних систем.

Тези доповіді: поняття, особливості. Специфіка структури тез доповіді: теза – обґрунтування – доказ – аргумент – результат – перспективи. Правила оформлення тез доповіді.

Практичне заняття №6

Тема 7. Захист інтелектуальних і авторських прав в Україні. Академічна доброчесність.

Національна система. Закони України «Про інформацію», «Про авторське право і суміжні права», Законодавство в сфері інтелектуальної власності. Інформаційні ресурси спільного користування, методи обробки наукової інформації.

Інформаційний ринок. Основні види інформації, їх джерела інформації та режим доступу до неї. Первинні та вторинні дані. Право власності на інформацію. Інформаційна продукція та послуга. Основні види видань які встановлені державним стандартом.

Академічна доброчесність. Принципи академічної доброчесності. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Законодавча база стосовно академічної доброчесності. Форми академічної недоброчесності. Перевірка освітніх та наукових робіт проводиться за допомогою антиплагіатної системи.

Практичне заняття №7

Тема 8. Форми відображення результатів наукових досліджень.

Форми викладу матеріалів дослідження. Публікації. Функції публікацій. Наукові видання. Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання.

Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць. Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірники, журнали. Види монографій: наукові та практичні. Форми висвітлення підсумків наукової

роботи: тези, тези доповіді, реферат. Види рефератів: інформативні, розширені або зведені, наукові.

Основні структурні елементи статті: вступ, основні дослідження і публікації з теми; формулювання мети статті; виклад змісту (суті власного дослідження); висновки, напрями подальших досліджень.

Методика підготовки та оформлення рукопису статті, її рецензування.

Усна передача інформації про наукові результати. Доповідь, повідомлення на нарадах, семінарах, симпозиумах, конференціях. Бесіди при особистих зустрічах.

Бакалаврська (курсова) робота: поняття, співвідношення з іншими видами наукових робіт студентів. Загальні вимоги до змісту, структури та оформлення бакалаврської (курсової) роботи як кваліфікаційного дослідження.

Етапи виконання бакалаврської (курсової) роботи. Підготовчий етап роботи. Вибір теми. З'ясування об'єкта, предмета, мети, завдань, бази дослідження.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Наука як специфічна сфера людської діяльності.						
Тема 1. Наука та її роль у розвитку суспільства.	12	2	2			8
Тема 2. Наука як соціальний інститут.	12	2	2			8
Тема 3. Методологія та методи наукового дослідження.	12	2	2			8
Тема 4. Інформаційна база наукового дослідження.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1.	46	8	8			30
Змістовий модуль 2. Організаційно-функціональні особливості науково-дослідної роботи у закладі вищої освіти.						
Тема 5. Наукова організація дослідного процесу у закладі вищої освіти.	12	2	2			8
Тема 6. Зміст та складові науково-дослідного процесу.	12	2	2			8
Тема 7. Захист інтелектуальних і авторських прав в Україні. Академічна доброчесність.	12	2	2			8
Тема 8. Форми відображення результатів наукових досліджень.	8	2				6
Разом за змістовим модулем 2.	44	8	6			30

Усього годин	90	16	14			60

9. Перелік питань для семінарських занять

№	Назва питань	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

№	Назва питань	Кількість годин
1.	Тема 1. Функції науки у житті суспільства. Наука як система знань, основні поняття. Закономірності функціонування та розвитку науки. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, предмет, мета, завдання, основні форми. Основні види наукових досліджень. Ефективність наукових досліджень.	2
2.	Тема 2. Соціальний і функціональний аспект науковій діяльності. Наукова діяльність – зміст, складники, особливості. Наука і суспільний прогрес. Наука і науково-технічний прогрес. Наука як соціальний інститут. Організація та структура науковій діяльності.	2
3.	Тема 3. Методологія наукових досліджень та її види. Методологія наукових досліджень, види. Поняття методу та методології. Завдання методології. Різновиди та структурні елементи методології. Підходи до обґрунтування та визначення методу та методології. Загальнонаукові принципи дослідження.	2
4.	Тема 4. Інформація в науково-дослідницькій діяльності. Інформація – зміст, види. Збирання, оброблення та аналіз інформації. Інформаційний шум. Інформаційне суспільство в процесах глобалізації. Віртуальні спільноти. Глобальний інформаційний простір. Особливості формування інформаційного суспільства в Україні. Інформаційна війна в умовах глобального інформаційного протистояння. Національна безпека та інформаційна протидія.	2
5.	Тема 5. Організаційно-функціональні особливості науково-дослідницької роботи у закладі вищої освіти. Порядок підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Форми підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Особливості підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні на сучасному етапі. Проблема плагіату. Права аспірантів і докторантів. Обов'язки аспірантів і докторантів. Апробація результатів досліджень.	2
6.	Тема 6. Тези як один із видів науково-дослідної діяльності студентів. Види тез. Визначення теми тез. Пошук дослідницького матеріалу. Мета та структура тез. Обрання науково-практичної конференції для популяризації власного дослідження. Вимоги до тез для друку. Оформлення тез згідно з вимогами. Збірники науково-практичних конференцій.	2
7.	Тема 7. Інтелектуальні та авторські права. Роль академічної доброчесності для якості освіти. Проблема достовірності інформації. Нормативно-правове регулювання інтелектуальної діяльності в Україні. Авторські права та плагіат. Дотримуємося принципів академічної доброчесності. Вимоги до цитування в науково-дослідних роботах. Перевірка на плагіат. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.	2
	Усього годин	14

11. Перелік питань для лабораторних занять

№	Назва питань	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- підготовка тез доповіді;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№	Назва теми	Кількість годин
1	Наука як сфера людської діяльності	4
2	Ділове спілкування в науковій діяльності	4
3	Психологія наукової творчості	4
4	Наукові бібліотеки України	4
5	Нормативно-правова база України щодо захисту інтелектуальних прав	4
6	Наукове партнерство України з міжнародним науковим середовищем	4
7	Принципи академічної мобільності	4
8	Академічна доброчесність та цитування наукової літератури	6
9	Особливості науково-дослідницької роботи у закладі вищої освіти	4
10	Структура методології наукового дослідження	4
11	Методологія наукового дослідження	4
12	Процедури методів соціогуманітарного дослідження	4
13	Курсова робота як кваліфікаційне дослідження	6
14	Ознайомлення з методикою наукового дослідження	4
	Разом	60

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

Методи та засоби забезпечення професійної спрямованості навчання студентів відповідно до спеціальності та спеціалізації.

Методика викладання дисципліни виходить із основних принципів дидактики (теорії навчання). Вона надає науково-педагогічну характеристику формам і методам навчання, вказує на більш доцільні їх поєднання, визначає умови найбільш ефективного їх використання.

Для досягнення основної мети навчання програмою передбачені наступні форми навчання:

1. Фронтальна форма навчання, коли усі студенти під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно.
2. Групова форма навчання, коли студенти поєднуються в групи в залежності від штатної чисельності, які працюють паралельно.
3. Індивідуальна форма навчання, коли студенти виконують завдання послідовно, один

за одним.

При цьому, в залежності від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння використовуються наступні методи:

Пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а студенти її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні матеріали, відеоматеріали.

Репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно із завданням викладача. Він використовується при проведенні практичних занять.

Проблемне викладання використовується при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод застосовується під час проведення практичних занять.

Частково-пошуковий (евристичний) метод служить цілям поступового наближення студентів до самостійного вирішення навчальних проблем шляхом виконання окремих елементів рішення. Він використовується при виконанні практичних завдань, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але шлях вирішення знаходить сам студент.

Винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Використовується для забезпечення творчого застосування студентами знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування у них якостей творчої діяльності, яка є умовою формування зацікавленості, потреби в такій діяльності. Формами застосування цього методу є: практичні завдання, створення презентацій, індивідуальні завдання для самостійного опрацювання, написання тез.

Для досягнення основної мети навчання – підготовки спеціалістів програма має практичну спрямованість: 50 % навчального часу виділено на практичні види занять, на яких вони мають здобути навички і вміння.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Організація науково-дослідної роботи студентів» за видами робіт для здобувачів денної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем							
	Тема 1. Функції науки у житті суспільства.	Тема 2. Соціальний і функціональний аспект науковій діяльності	Тема 3. Методологія наукових досліджень та її види	Тема 4. Інформація в науково-дослідницькій діяльності.	Тема 5. Організаційно-функціональні особливості	Тема 6. Тези як один із видів науково-дослідної діяльності студентів	Тема 7. Інтелектуальні та авторські права. Роль академічної доброчесності для якості освіти.	Тема 8. Форми відображення результатів наукових досліджень.
	Практичне заняття							
	1	2	3	4	5	6	7	
Доповідь	2	2		2	2		2	
Презентація	2	2		2	2		2	
Виконання практичних завдань					4	4		
Тестування			4				4	
Тези						7		
Виконання завдань самостійної роботи	1	1		1	1	1	1	1
Всього за темами	5	5	4	5	9	12	9	1
Екзамен						50		
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни						100		

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами доповіді

Бали	Критерії оцінювання
2	Студент/ка вільно володіє науково-понятійним апаратом, вміє правильно його використовувати під час доповіді, може наводити приклади з посиланням на джерела. Питання розкрито повністю, присутні всі структурні елементи доповіді, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
1	Студент/ка добре володіє науково-понятійним апаратом, може наводити приклади, але потребує допомоги викладача. Питання розкрито повністю, але є порушення структурних елементів доповіді, на рівні аргументація – контраргументація та висновків, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
0	Відсутність підготовленої доповіді, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання презентації

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконана презентація відповідає темі доповіді студента/ки та створює додаткові візуальні ефекти для аргументації матеріалу.

1	Виконана презентація відповідає темі доповіді, але містить зайве нагромадження інформації, що заважає сприймати матеріал цілісно.
0	Презентаційний матеріал відсутній.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
4	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі.
3	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі із несуттєвими помилками.
2	Виконано завдання в неповному обсязі, а також є 1-2 суттєві помилки
1	Виконано завдання менше 50%, є 2-4 суттєві помилки
0	Не виконано практичну роботу або виконано менше 50% від її обсягу, велика кількість помилок.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 40 = 4,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання тез

Бали	Критерії оцінювання
7-6	Тези написані самостійно, оформлені згідно вимог видавництва Національного університету «Полтавська політехніка ім. Ю. Кондратюка». Тези піднімають актуальну проблему, написані грамотною науково-публіцистичною мовою, логічно структуровані, містять посилання на сучасну бібліографію.
5-4	Тези написані самостійно, оформлені згідно вимог видавництва Національного університету «Полтавська політехніка ім. Ю. Кондратюка». Тези піднімають актуальну проблему, логічно структуровані, містять посилання на літературу, але є граматичні чи орфографічні помилки, цитування або список літератури оформлені не коректно.
3-1	Тези піднімають актуальну проблему, але не оформлені належним чином, велика кількість цитувань, відсутність висновків не дає змоги визначити відсоток самостійності студента/ки, текст містить значну кількість помилок та потребує серйозного доопрацювання.
0	Відсутність самостійно написаних тез, або матеріал тез порушує академічну доброчесність.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 1 = 1$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа

		тестів.
2. Практичне завдання	16-20	Завдання розкрито повністю та правильно, відповідь чітка, логічно послідовна, висновки самостійні з наведенням прикладів, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	11-15	Завдання розкрито правильно, але є 1-2 неточності, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, висновки обґрунтовані, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	6-10	Завдання розкрито, однак рішення містить понад 2 неточності, порушена логічність викладу матеріалу, у висновках відсутня самостійність, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	0-5	Завдання розкрито з суттєвими помилками, порушена логічність викладу матеріалу, відсутні висновки, неправильно використані наукові терміни, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. **Поточний контроль.** Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на семінарах, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Савонова Г. І. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація науково-дослідної роботи студентів» для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Полтава : НУПП, 2024. 17 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці НУПП).

18. Рекомендована література

Базова

1. Вихрущ В., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження. Навчальний посібник. Львів: Львівська політехніка, 2020. 244 с.

2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень. Підручник. Харків: Право, 2023. 488 с.

3. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 350 с.

4. Онищенко В. О., Срібнюк С. М., Коробко Б. О., Матяш О. В. Основи наукових досліджень та науково-технічної творчості. Київ: Ліра-К, 2020. 280 с.

5. Пилипенко О. Є. Організація наукової діяльності в університетах Наддніпрянської України в дореформений період. *Сіверянський літопис*. 2021. №5. С. 117–121.

6. Berna Devezerl , Danielle J. Navarro, Joachim Vandekerckhove, Erkan Ozge Buzbas (2021). The case for formal methodology in scientific reform. URL: <https://royalsocietypublishing.org/doi/full/10.1098/rsos.200805>

7. Kuhn, T. S. (2002) *The Road Since Structure: Philosophical Essays, 1970–1993*. Chicago: University of Chicago Press, 336 p.

Додаткові джерела

1. Бурківська Л. Ю., Венгринюк М. І., Пахомов В. М. Наукова робота: стилістичні поради: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. 92 с.

2. Добко Т., Хемчян І. Науково-методичні засади розвитку освітнянських бібліотек як важливого складника освітнього середовища: підсумки наукового дослідження. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2019. Вип. 56. С. 90–110.

3. Ковальчук В. В., Моїсеєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 208 с.

4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. /2-ге вид. випр. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.

5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукової діяльності: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2003. 216 с.

6. Кушнарєнко Н. М., Удалова В. К. Наукова обробка документів: Підручник. /4-е вид, перероб. і доп. Київ: Знання, 2006. 334 с.

7. Організація та методологія наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів /за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 352 с.

8. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

9. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2019. 336 с.

10. Петрук В. Г., Володарський Є. Т., Мокін В. Б. Основи науково-дослідної роботи. Навчальний посібник / під ред. д.т.н., проф. Петрука В.Г. Вінниця: ВНТУ, 2005. 143 с.

11. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Славенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення. Київ: Лібра, 2004. 344 с.

12. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 254 с.

13. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: Підручник. Київ: Знання, 2005. 310 с.

14. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.

15. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.

16. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ: Знання-Прес, 2004. 295 с.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс навчальної дисципліни «Організація науково-дослідної діяльності студентів». Режим доступу : <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2187>